



Samlenotat

Socialministeriet
(Ligestillingsafdelingen)
Beskæftigelsesministeriet

LMN/RMH
JAIC

16. november 2006

Rådsmøde for beskæftigelse og sociale anliggender den 1. december 2006

Sag nr. 7113-0014

Dagsordenen for rådsmødet forventes at se således ud:

8. **(Evt.) Meddelelse fra Kommissionen: Grønbog om arbejdsret** s. 3
- Præsentation fra Kommissionen, udveksling af synspunkter
9. **Rådskonklusioner om Decent Work** s. 5
- Vedtagelse
KOM(2006)249
10. **Svar på globaliseringens og den demografiske udviklings udfordringer:** s. 7
 - a) **Fremme af højere produktivitet gennem flere og bedre jobs**
- Godkendelse af EMCO's holdning
 - b) **Kommissionens meddelelse om demografi**
- Godkendelse af SPC's holdning
KOM(2006)571
11. **Årlig opfølgning på Beijing Platform for Action** s. 13
- Vedtagelse af rådskonklusioner
12. **Konklusioner om mænd og ligestilling** s. 15
- Vedtagelse af rådskonklusioner
13. **(Evt.) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets beslutning om et program for perioden 2007-2013 "Bekæmpelse af vold (Daphne)"** s. 17
- Politisk enighed
KOM(2006)230
14. **Direktivforslag vedr. portabilitet af supplerende pensionsrettigheder** s. 26
- Fremskridtsrapport og politisk debat
KOM(2005)507

- 15. Forslag til gennemførelsesforordning vedr. forordning 883/04 om
koordination af social sikring** **s. 33**
- Delvis generel indstilling
KOM(2006)16
- 16. Forordningsforslag til ændring af forordning 883/04 om
koordination af social sikring, Annex XI** **s. 38**
- Delvis generel indstilling
KOM(2006)7

8. (Evt.) Meddelelse fra Kommissionen: Grønbog om arbejdsret

- Præsentation fra Kommissionen, udveksling af synspunkter

KOM-dokumenter foreligger endnu ikke

Nyt notat.

1. Resumé

Kommissionen forventes at ville præsentere grønbogen på Rådsmødet den 1. december.

Grønbogen er endnu ikke offentliggjort.

2. Baggrund

Kommissionen har endnu ikke offentliggjort grønbogen. Det forventes, at Kommissionen vil udsende grønbog om tilpasning af arbejdsret med henblik på at sikre fleksibilitet og sikkerhed for alle den 22. november 2006.

3. Hjemmelsgrundlaget

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Formålet med grønbogen er at få en offentlig debat, om hvordan de europæiske regler på det arbejdsretlige område kan tilpasses, så de opfylder fremtidens behov.

Arbejdsmarkederne undergår i disse år en stor udvikling, der bl.a. har betydet en udvikling af brugen af andre ansættelsesformer. Den store udfordring for de europæiske arbejdsmarkeder er at kunne kombinere virksomhedernes behov for større fleksibilitet med behovene for jobsikkerhed for den enkelte uanset ansættelsesform.

Grønbogens nærmere indhold kendes ikke på nuværende tidspunkt og kan derfor ikke beskrives.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Afhængig af grønbogens indhold kan der vise sig at være behov for nærmere analyser af disse forhold, hvilket også vil kunne gøre sig gældende i forhold til eventuelle forslag i opfølgning af grønbogen.

9. Høring

Grønbogen er ikke sendt i høring, da Kommissionen endnu ikke har udsendt den.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringens holdning er på nuværende tidspunkt afventende, da grønbogens indhold ikke kendes.

Generelt er det afgørende for Danmark, at der ikke i grønbogsoplægget lægges op til én model for regulering, når det gælder fremtidens arbejdsret, men at der fuldt ud tages hensyn til, at hvert land har sit nationale system. Den danske flexicurity-model udspringer netop af den måde, som vi har valgt at regulere vores arbejdsmarked på.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre landes holdninger kendes ikke på nuværende tidspunkt.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Grønbogen har ikke været forelagt Folketingets Europaudvalg.

9. Rådskonklusioner om Decent Work

- Vedtagelse

KOM(2006)249

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet forventes at tilslutte sig det foreliggende udkast til rådskonklusioner om Decent Work på rådsmødet den 1. december. Konklusionerne er baseret på Kommissionens meddelelse af 24. maj 2006 om fremme af Anstændigt Arbejde for alle.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde den 24. maj 2006 en meddelelse om fremme af Decent Work for alle (KOM(2006) 249). Decent Work (anstændigt arbejde) er ILO's koncept for arbejde som basis for personlig værdighed og produktive arbejdsforhold baseret på frihed, lighed og sikkerhed. Emnet har været på ILO's dagsorden siden 2000.

Kommissionens meddelelse fra maj 2006 fremhæver betydningen af beskæftigelse og jobkvalitet for indsatsen mod fattigdom i en globaliseret verden. Der er tale om et overordnet policy-dokument med en bred strategi for Decent Work og integration heraf i EU's interne og eksterne politikker. Kommissionen understreger i meddelelsen, at ILO's konventioner og arbejde understøtter EU's *acquis communautaire*, og at Kommissionen støtter Medlemsstaternes fortsatte ratifikation af ILO-konventioner. I forhold til EU's eksterne politikker skal strategien for Decent Work implementeres gennem politikken for udvidelsesforhandlinger, naboskabsprogrammer, udviklingspolitik og handelspolitikken. Inden for de forskellige generaldirektorater vil der blive udarbejdet mere specifikke guidelines for implementering af strategien internt i EU.

På baggrund af denne meddelelse ventes Rådet at vedtage rådskonklusioner om emnet på rådsmødet den 1. december.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Udkastet til rådskonklusioner ligger i forlængelse af meddelelsen fra 24. maj 2006. Konklusionerne henviser til integreringen af Decent Work i konklusionerne fra FN's Verdenstopmøde i 2005 samt til ministererklæringen fra ECOSOC's high level segment i juli 2006. Der henvises endvidere til, at Det Europæiske Råd har understreget vigtigheden af at styrke globaliseringens sociale dimension samt til Lissabon-strategiens understregning af, at arbejdslivet må udvikles på en socialt bæredygtig måde. Endelig har Rådet selv i marts 2005 fremhævet fremme af Decent Work som en nødvendig del af globaliseringens sociale dimension.

Det understreges, at ILO's Decent Work-dagsorden er i tråd med EU's værdier og principper såvel som med EU's mål om både økonomisk konkurrencedygtighed og social retfærdighed. Det fremgår, at fremme af Decent Work også indebærer en bedre håndtering af økonomisk migration.

Udkastet til rådskonklusioner henviser til et øget samarbejde mellem de relevante internationale organisationer, herunder FN, ILO, Bretton Woods-institutionerne og WTO og byder det velkomment, at emnet diskuteres i andre regionale fora også.

EU's konkurrencedygtighed og produktivitet skal styrkes på en socialt bæredygtig måde ved at fremme Decent Work og kvalitet i arbejdslivet, herunder bl.a. ved en kombination af fleksibilitet og sikkerhed, livslang læring, etc.

Fsva. udviklings samarbejde fremhæves ILO's "Decent Work Country Programmes" som et nøgleinstrument til at fremme udvikling, fattigdomsbekæmpelse og social sammenhæng. Alle udviklingskontrakter med EU-støtte indeholder krav om overholdelse af grundlæggende arbejdstagerrettigheder. Både EU og Medlemsstaterne hver især opfordres til at fremme Decent Work i deres udviklingspolitikker og -programmer.

Fsva. handelsrelationer understreges det, at handelsliberalisering spiller en nøglerolle for at fremme højere vækst, beskæftigelse, fattigdomsbekæmpelse og fremme af Decent Work. Sammenhængen mellem GSP-systemet og EU's eksterne assistance fremhæves. Det understreges endelig, at de sociale mål i Decent Work ikke må udnyttes til protektionistiske formål.

Endelig understreges det, at EU bør støtte verdensomspændende ratifikation af ILO's grundlæggende konventioner, og Medlemsstaterne opfordres til at ratificere og implementere disse konventioner.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Der vurderes ikke at være væsentlige statsfinansielle konsekvenser, samfundsøkonomiske konsekvenser, konsekvenser for beskæftigelsesniveauet eller administrative konsekvenser for det offentlige forbundet med rådskonklusionerne.

9. Høring

Udkastet til rådskonklusioner er ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen stiller sig positivt til udkastet til rådskonklusioner om Decent Work. Regeringen finder det nyttigt, at Decent Work-konceptet integreres i Unionens politikker og byder det velkomment, at man fra EU's side således støtter op om ILO's arbejde og fremhæver Decent Work som et vigtigt element i globaliseringens sociale dimension.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at alle lande vil støtte op om konklusionerne.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

10. Svar på globaliseringens og den demografiske udviklings udfordringer – godkendelse af holdning fra henholdsvis EMCO (produktivitet) og SPC (demografi)

- Godkendelse af EMCO's holdning

- Godkendelse af SPC's holdning

KOM(2006)571

Nyt notat.

1. Resumé

Det finske formandskab har fokus på temaet produktivitet. Beskæftigelseskomiteen (EMCO) har udarbejdet udtalelsen "Fremme af højere produktivitet og flere og bedre jobs, herunder for de marginale grupper på arbejdsmarkedet". Udtalelsen peger på initiativer til fremme af politikker, der kan lede til vækst i produktivitet og bedre jobs i et rummeligt samfund.

Som opfølgning på den grøn bog, der blev udsendt i 2005, offentliggjorde Kommissionen den 12. oktober en meddelelse om Europas demografiske fremtid. Meddelelsen identificerer fire afgørende demografiske trends; lav fødselsrate, en aldrende befolkning, stigning i den forventede levetid og langtidsvirkninger af netto-indvandring.

2. Baggrund

Den fælles europæiske beskæftigelsesstrategi (EES) har som overordnet mål produktivitet og kvalitet i arbejdet samtidig med vækst i beskæftigelse og social og geografisk sammenhængskraft. Baggrunden for EMCO's udtalelse er rapporten "Fremme af højere produktivitet og flere og bedre job, herunder for de marginale grupper på arbejdsmarkedet". Rapporten er udarbejdet en arbejdsgruppe om produktivitet, som er nedsat af EMCO på foranledning af det finske formandskab.

Kommissionen offentliggjorde den 12. oktober 2006 en meddelelse om demografi som opfølgning på den grøn bog, der blev udsendt i 2005, og til hvilken alle lande leverede høringssvar. Komiteen for Social Beskyttelse (SPC) forventes forud for rådsmødet at vedtage en udtalelse om Kommissionens meddelelse.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

EMCO's udtalelse peger på initiativer til fremme af politikker, der kan lede til vækst i produktivitet og flere og bedre jobs i et samfund med rummelighed. Højere produktivitet og holdbar beskæftigelse fremmes gennem private og offentlige investeringer i bl.a. forskning og udvikling. Udtalelsen fremhæver her servicesektorens potentielle muligheder og nævner, at et EU-marked for serviceydelser vil fremme produktivitet og jobs.

I udtalelsen understreges det, at kvalitet og produktivitet i arbejdet gensidigt fremmer hinanden og udtalelsen betegner dette forhold "employment quality dynamics". Denne dynamik styrkes gennem fremme af f.eks. aktiv arbejdsmarkedspolitik, effektiv investering i livslang læring, herunder træning og organisationsudvikling på arbejdspladserne, intern og ekstern flexicurity samt kønsligestilling og bedre kobling mellem arbejds- og privatliv.

Globaliseringen betyder bl.a., at der stilles højere krav til produktivitet i de udsatte erhverv. Derfor er de marginale gruppers adgang til lavproduktive jobs i de ikke udsatte erhverv vigtig for deres beskæftigelsesmuligheder. ”Employment quality dynamics” skal udvikles og indrettes på at give disse grupper mulighed for at avancere på jobmarkedet.

Udtalelsen peger på, at de marginale gruppers chancer på arbejdsmarkedet f.eks. kan forbedres gennem:

- Passende minimumslønninger eller målrettet beskæring af indirekte lønomkostninger for at skabe jobs, der er tilgængelige for lavtkvalificerede arbejdstagere.
- Justering af skattesystemer og af de sociale ydelsessystemer, så arbejde og jobskifte betaler sig.
- Skræddersyning af de arbejdsmarkedspolitiske redskaber og de socialpolitiske sikringsystemer, der fremmer en ”Work first” tilgang.
- Støtte af god uddannelse, arbejdspladsoplæring og troværdige livslange læringssystemer.
- Revurdering af institutionelle systemer og finansielle rammer for personlig service kombineret med initiativer til at transformere sort arbejde til regulær beskæftigelse.

Kommissionens meddelelse om demografi er en opfølgning på den grøn bog om demografi, der blev offentliggjort i 2005. Meddelelsen skal ses som en referenceramme for Medlemsstaternes politikker, og der lægges således ikke op til ny lovgivning eller nye koordinationsprocesser. Der er alene tale om en bedre udnyttelse af de allerede eksisterende strukturer i form af Lissabon-strategien, etc.

Meddelelsen identificerer fire afgørende demografiske trends i Europa:

- *En lav fødselsrate* på 1,5 barn pr. kvinde. Skulle fødselstallet stabiliseres uden indvandring, ville det kræve en fødselsrate på 2,1 barn pr. kvinde.
- *Baby boom-generationens aldring* mod pensionsalderen øger gruppen af ældre mennesker, der skal understøttes finansielt af en relativt mindre befolkningsgruppe i den arbejdsdygtige alder.
- *Stigningen i den forventede levetid* vil føre til en stadig større gruppe mennesker over 80 år, en længere andel af livet på pension og en stigning i aldersrelaterede sygdomme, der vil koste samfundet penge.
- *Langtidsvirkningerne af netto-indvandringen* til Europa er usikre. Indvandringen kan endvidere kun delvist afhjælpe faldet i befolkningstal.

Kommissionen angiver, at en øget beskæftigelsesrate for ældre og kvinder kun midlertidigt kan afhjælpe den demografiske udviklings betydning for arbejdsmarkedet.

Kommissionen identificerer fem politiske hovedretninger, som medlemslandene bør følge:

1) *Demografisk fornyelse*; medlemslandene bør reagere på den faldende fødselsrate, bl.a. gennem politikker til at skabe ordentlige forhold for dem, der ønsker at få (flere) børn, herunder bl.a. børnepasning, uddannelse og arbejdstid. Kommissionen har i den sammenhæng udsendt en høring til de europæiske arbejdsmarkedsparter om balancen mellem arbejds- og familieliv.

2) *Fremme beskæftigelse*; segmenteringen på arbejdsmarkedet må reduceres, kvaliteten af uddannelser bør øges, og integrationen af nytilkomne personer bør sikres. Det er væsentlige forudsætninger for implementering af de vejledende retningslinier om flexicurity, som

Kommissionen ventes at fremlægge inden udgangen af 2007. Sundhedspolitikker og livslang læring bør være prioriterede fremtidsinvesteringer. Kommissionen opfordrer alle Medlemsstater til at øge beskæftigelsesraten for de over 55-årige til 50 % og til fuldt ud at implementere direktivet om ligebehandling i beskæftigelse.

3) *Et mere produktivt og konkurrencedygtigt Europa*; Lissabon-strategien skaber rammerne for at optimere kompetencer og kvalitet og produktivitet i arbejdet for alle aldersgrupper, og den aldrende befolkning vil kunne skabe nye muligheder for den europæiske økonomi, bl.a. ved at skabe nye markeder for varer og tjenesteydelser rettet mod et ældre publikum. I slutningen af 2008 vil Kommissionen offentliggøre en meddelelse om, hvordan en aldrende befolknings behov bedst tages med i overvejelserne om byplanlægning og adgang til nye teknologier.

4) *Modtagelse og integration af indvandrere i Europa*; nettoindvandringen til Europa vil fortsætte i de næste 15-20 år, hvilket i første omgang vil kunne imødekomme behovet for arbejdskraft. Indvandring må dog organiseres lovligt, og integration må prioriteres. De nuværende indvandringspolitikker i medlemslandene er meget forskellige, hvilket ifølge Kommissionen er uholdbart på lang sigt i et EU karakteriseret af arbejdskraftens fri bevægelighed og et gradvist mere forenet indre marked. Kommissionen vil i 2009 overveje evt. nye initiativer relateret til økonomisk indvandring under hensyntagen til arbejdsmarkedet og intern mobilitet i EU.

5) *Bæredygtige offentlige finanser i Europa*; forøgelse af beskæftigelsesraten er et vigtigt værktøj til at skabe bæredygtige offentlige finanser i medlemslandene. Nylige reformer i visse medlemslande vil forbedre den finansielle ubalance i pensionssystemerne. Privat opsparring bør tilskyndes, så det bliver den enkelte, der selv bestemmer sit indkomstniveau under pensionen. Sammen med nærværende meddelelse vedtager Kommissionen en rapport om langtids-bæredygtigheden af de offentlige finanser.

Kommissionen konkluderer, at den aldrende europæiske befolkning er et resultat af positive omstændigheder; længere levetid, bedre helbred og bedre valg om familiestiftelse. Problemet i Europa er ikke den længere levetid, men snarere de nuværende politikkers manglende evne til at tilpasse sig hertil samt virksomheders og borgeres uvilje til at ændre deres forventninger og adfærd, særligt på arbejdsmarkedet.

Kommissionen understreger, at det ikke nu er et spørgsmål om at introducere en ny europæisk koordinationsproces, men snarere en bedre udnyttelse af de allerede eksisterende strukturer i form af Lissabon-strategien, Vækst- og Stabilitetspagten, Strategien for Bæredygtig Udvikling, den åbne koordinationsmetode, etc. Meddelelsen skal således ses som en referenceramme for Medlemsstaternes politikker. Kommissionen anbefaler, at de forskellige rådsformationer og forskellige udvalg i Europa-Parlamentet overvejer den demografiske udviklings betydning for de områder, hvor de hver især er ansvarlige.

Komitéen for Social Beskyttelse (SPC) forventes forud for rådsmødet at vedtage en udtalelse om Kommissionens meddelelse. Den forventes at indeholde et synspunkt om, at

- aldrig ikke alene er et økonomisk problem, men at fænomenet også har sociale og kulturelle implikationer. Aldringen skaber muligheder for Europa, og der bør skabes incitamenter for at udnytte disse menneskelige ressourcer.
- der bør iværksættes hurtig og effektiv iværksættelse af politikker med henblik på opfyldelse af målene i Lissabon-strategien.

- det er vigtigt at understøtte sammenhængen mellem familieliv og arbejdsliv, fx ved mere fleksibel tilrettelæggelse af arbejdet.
- unge menneskers bidrag til samfundet er centralt, og at der bør gøres en forstærket indsats for at bekæmpe ungdomsarbejdsløshed og for tidlig afgang fra skolesystemet.
- instrumenter med henblik på social inklusion af mennesker, som lever på kanten af arbejdsmarkedet, er uomgængelige, samt at et "policy-mix" er vigtigt for at nå dem, der er længst væk fra arbejdsmarkedet.
- det er vigtigt, at pensionerne moderniseres ud fra devisen om bæredygtighed og tilstrækkelighed, og at ældre arbejdstagere støttes i at forblive længere på arbejdsmarkedet.
- det også er vigtigt, at immigranter integreres på arbejdsmarkedet.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Spørgsmålet om gældende dansk ret er ikke relevant, da der ikke fremlægges lovgivningsforslag.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Der vurderes ikke at være statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller administrative konsekvenser.

9. Høring

EMCO's udtalelse "Fremme af højere produktivitet og flere og bedre jobs, herunder for de marginale grupper på arbejdsmarkedet" er ikke sendt i høring.

Kommissionens meddelelse om demografi er sendt i høring i EU-specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold i oktober 2006. Følgende bemærkninger er hidtil modtaget:

DA er positive over for den større fokus i EU på udfordringerne af aldring i Europa og konsekvenserne for arbejdsmarkedet og de offentlige finanser.

Særligt er der grund til at kvittere for det analysearbejde Generaldirektoratet for Økonomi og Offentlige Finanser har lavet i rapporten "The impact of ageing on public expenditure....". Den danske velfærdsreform er desværre – men forståeligt – ikke medtaget i beregningerne. For at samle op på de ændringer, der løbende sker i medlemsstaterne, skal DA foreslå, at den danske regering opfordrer Kommissionen til løbende at opdatere rapporten.

Vedrørende politikanbefalingerne finder DA, at opfordringen til at sikre en højere fertilitet bør spille en begrænset rolle. Højere fertilitet vil dels kun have en positiv effekt på arbejdsmarkedet og de offentlige finanser på meget lang sigt, dels vil det i en dansk kontekst forværre de offentlige finansers bæredygtighed, jf. beregninger fra Velfærdskommissionen.

Der er brug for strukturelle reformer, som sikrer, at flere arbejder mere, som det også fremgår af flere af de øvrige politikanbefalinger fra Kommissionen. DA finder i den forbindelse, at den regulering af pensionsalderen med udviklingen i levealder, som der i Danmark er blevet indført med velfærdsforliget, kunne fremhæves som et eksempel på en ændring, som effektivt bidrager til at håndtere udfordringer som følge af aldring.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) har med interesse læst Kommissionens meddelelse. Den sætter fokus på den demografiske udfordring, som Danmark og de øvrige EU-lande står overfor. I meddelelsen pointeres, at det i løbet af de næste 10 år er muligt at foretage de nødvendige strukturelle ændringer på arbejdsmarkedet. I dette lys vil FA endnu engang opfordre til, at den danske regering overvejer en hurtigere gennemførelse af en højere pensions- og efterlønsalder på det danske arbejdsmarked. Fastholdelse af ældre medarbejdere er en meget vanskelig opgave for arbejdsgiverne, så længe virksomhedernes seniorpolitik skal konkurrere med den attraktive efterlønsordning.

Set med nationale øjne kunne det være ønskeligt, at meddelelsen indeholder flere nationale data og iagttagelser. Figurene på side 18 i Kommissionens meddelelse viser, at både beskæftigelsesraten for ældre og for kvinder er blandt de højeste i Danmark, dermed har vi meget mindre mulighed for at øge beskæftigelsen end f.eks. de sydeuropæiske lande. En mere gennemgribende analyse af, hvilke muligheder de enkelte medlemslande har for at tilpasse strukturerne, ville være særdeles interessant.

Finanssektoren har i regi af det europæiske samarbejde mellem arbejdsgivere og lønmodtagere igangsat et projekt omkring kortlægning af rekruttering og seniorpolitik i lyset af den demografiske udfordring. De foreløbige resultater af projektet viser, at der er store strukturelle forskelle i landene, f.eks. i alders- og kønsfordeling af medarbejderne. Generelt er der enighed om, at finanssektoren ikke har problemer med rekruttering af arbejdskraft, men man er opmærksom på, at der kan komme en udfordring på dette punkt i fremtiden. Seniorpolitik er typisk en integreret del af personalepolitikken i landene, og der er en forøget fokus på fastholdelse af seniorer. Projektet har programsat en konference den 1. december, hvor analysens resultater vil blive præsenteret samt eksempler på god personalepolitik med henblik på fastholdelse. Herefter følger den endelige afrapportering.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen stiller sig umiddelbart positivt til EMCO's udtalelse "Fremme af højere produktivitet og flere og bedre jobs, herunder for de marginale grupper på arbejdsmarkedet". I det nationale reformprogram, fremskridtsrapporten 2006 peges på, at én blandt flere udfordringer i de kommende år er at styrke rammerne for øget produktivitet i den private sektor, herunder via investering i bl.a. voksen- og efteruddannelse. Derved høstes gevinsterne og imødegås udfordringerne ved globaliseringen og den teknologiske udvikling.

Med velfærdsaftalen fra juni 2006 har Danmark imødegået en lang række af de demografiske udfordringer, som Kommissionen identificerer i meddelelsen, herunder en aldrende befolkning, en længere levetid og integration af indvandrere. Danmark opfylder endvidere allerede Lissabon-strategiens målsætninger om en generel beskæftigelsesrate på 70 %, en beskæftigelsesrate for kvinder på 60 % og en beskæftigelsesrate for ældre på 50 %.

Som det fremgik af regeringens høringssvar til grønbogen om demografi fra september 2006, finder regeringen det nyttigt, at spørgsmålet om demografi rejses på europæisk plan. Regeringen understregede dog i sit høringssvar, at de konkrete handlinger og beslutninger for at imødegå de demografiske udviklinger alene måtte træffes på nationalt plan.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der kan endnu ikke skrives noget om andre landes holdninger til spørgsmålene i meddelelsen og SPC's udtalelse eller EMCO's udtalelse om produktivitet.

12. Tidligere forelæggelse

Hverken udtalelsen fra EMCO eller udtalelsen fra SPC og meddelelsen om demografi er tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.

Grundnotat om Kommissionens grønbog om demografi blev forelagt Folketingets Europaudvalg i april 2005 til orientering, og det danske høringssvar blev sendt til Folketinget i september 2005. Senest blev grønbogen forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering i forbindelse med rådsmødet i december 2005.

11. Årlig opfølgning på Beijing Platform for Action - Vedtagelse af af rådskonklusioner

Nyt dokument.

1. Resumé

Siden FN's 4. Verdenskvindekonference i 1995 har man i EU årligt fulgt op på implementeringen af handlingsplanen fra Beijing. Det finske formandskab har i år valgt at sætte fokus på institutionelle mekanismer til at fremme ligestillingsarbejdet.

2. Baggrund

Opfølgningen på Beijing handlingsplanen tages op hvert efterår af de respektive formandskaber. Siden 1999 har vurderingen af implementeringen af forpligtelserne fra Beijing taget udgangspunkt i en række indikatorer. Derudover fremlægger formandskaberne en rapport om status for implementeringen i medlemslandene og i EU's institutioner.

Det finske formandskab har på baggrund af en større spørgeskemaundersøgelse udarbejdet en rapport og en rådskonklusion om institutionelle mekanismer til at fremme ligestillingsarbejdet.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant. Beslutningen om at gennemføre en årlig opfølgning på Beijing Handlingsplanen blev taget på topmødet i Madrid i 1995.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

I rådskonklusionen beskrives blandt andet de forudsætninger, der skal være til stede, for at medlemslandene kan arbejde effektivt med ligestilling, herunder at arbejdet skal være placeret højest muligt i regeringen, at NGO'er skal inddrages i samarbejdet, at der afsættes tilstrækkelige ressourcer – både menneskelige og finansielle, samt at det er muligt at påvirke udviklingen af regeringens andre politikområder.

På baggrund heraf er der udarbejdet tre indikatorer, som kan bruges til at måle implementeringen af forpligtelserne fra Beijing handlingsplanen, herunder beskrivelser af:

1. regeringens ansvar i ligestillingsarbejdet
2. ressourcer – herunder 2a/ personaleressourcer i regeringens ligestillingsarbejde, 2b/ personaleressourcer i videnscentre mv.
3. kønsmainstreamingarbejdet

6. Europa-Parlamentets udtalelse

Europaparlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Organiseringen og de institutionelle mekanismer til at fremme ligestillingsarbejdet i Danmark er fastlagt i ligestillingslovene. Indikatorerne påvirker ikke dansk ret.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Der vurderes ikke at være konsekvenser for statsfinanserne eller samfundsøkonomien forbundet med rådskonklusionerne.

9. Høring:

Udkastet til rådskonklusion har været i høring i specialudvalget for arbejdsmarked og sociale forhold.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter principielt opfølgningen på implementeringen af Beijing handlingsplanen og agter at støtte formandskabets rådskonklusioner.

11. Generelle forventninger til andre landes holdning

Det forventes, at samtlige lande støtter vedtagelsen af rådskonklusionen.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Den konkrete rådskonklusion har ikke tidligere været forelagt udvalget, men opfølgningen på Beijing handlingsplanen forelægges hvert år udvalget til orientering.

12. Konklusioner om mænd og ligestilling

- Vedtagelse af rådskonklusioner

Nyt dokument.

1. Resumé

Der lægges i rådskonklusionen op til et styrket fokus på mænds rolle i ligestillingsarbejde, samt på områder, hvor mænd har ligestillingsproblemer.

2. Baggrund:

Det finske formandskab holdt en konference om mænd og ligestilling som optakt til det uformelle ligestillingsministermøde i Helsinki den 7. oktober 2006. På konferencen drøftede deltagerne, hvordan man i højere grad kan involvere mænd i ligestillingsarbejdet, samt hvilke ligestillingsproblemer mænd er udsat for.

Drøftelserne på konferencen danner grundlag for formandskabets rådskonklusion.

3. Hjemmelsgrundlag:

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet:

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold:

Rådskonklusionen slår fast, at der er en række områder, hvor der er kønsforskelle, heriblandt i relation til løn, til sundhed, til arbejdsmarkedet mv.

I rådskonklusionen opfordres det kommende ligestillingsinstitut til at inddrage et egentlig kønsperspektiv i sit arbejde og ikke kun et kvindeperspektiv. Medlemslandene opfordres blandt andet til at nedbryde kønsstereotyper, til at inddrage mænd i ligestillingsarbejdet, til at arbejde for at mænd deltager mere i omsorgen for familien, til at inddrage et kønsperspektiv i ligestillingsarbejdet, samt til at skabe debat og sikre erfaringsudveksling mellem landene og i landene. Kommissionen opfordres til at evaluere hvilke problemer, der er for mænd, og hvad der kan gøres ved problemerne.

6. Europa-Parlamentets udtalelse

Europa-Parlamentet er ikke blevet hørt.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Der vurderes ikke at være konsekvenser for statsfinanserne eller samfundsøkonomien forbundet med rådskonklusionerne.

Med konklusionen lægger det finske formandskab op til et øget fokus på, at ligestilling ikke kun er et kvindespørgsmål men et anliggende, der berører begge køn. Dette kan skabe fornyet momentum i ligestillingsarbejdet og sikre begge køns engagement. I Danmark er der allerede i dag fokus på mænd og ligestilling, f.eks i kønsmainstreamingindsatsen, med oplysning til etniske mænd om ligestilling, mænd og orlov samt mænd i omsorg.

9. Høring

Udkastet til rådskonklusion har været i høring i specialudvalget for arbejdsmarked og sociale forhold.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter rådskonklusionen.

11. Generelle forventninger til andre landes holdning

Det forventes, at samtlige lande støtter vedtagelsen af rådskonklusionen.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg:

Rådskonklusionen har ikke tidligere været forelagt udvalget.

13. (Evt.) Forslag til Europaparlamentets og Rådets beslutning om et program for perioden 2007-2013 "Bekæmpelse af vold (Daphne)"
 - Politisk enighed
 KOM(2006)230

Revideret dokument.

1. Resume

Formålet med programmet er at forebygge og bekæmpe vold mod børn, unge mennesker og kvinder. Desuden er formålet at beskytte ofre og særlige risikogrupper. Programmet viderefører den policy og de mål, der var sat i Daphne og Daphne II.

2. Baggrund

Kommissionen forelagde den 6. april 2006 et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om oprettelse af særprogrammet "Bekæmpelse af vold (Daphne) og forebyggelse af narkotikamisbrug og information af offentligheden" for perioden 2007-2013. Særprogrammet udgør en del af rammeprogrammet "Grundlæggende rettigheder og retfærdighed" (KOM (2005) 122 endelig).

Rådet har efterfølgende, bl.a. på anmodning fra Europa-Parlamentet, besluttet at opsplitte programmet, således at der vedtages et særskilt forslag for bekæmpelse af vold (Daphne).

Opdelingen skal bl.a. ses i lyset af, at det ønskes understreget, at Daphne har stor betydning for bekæmpelse af vold mod kvinder og børn. Programmet kunne således miste noget af sin synlighed, hvis det blev kombineret med foranstaltninger for narkotikamisbrug.

3. Hjemmelsgrundlag

Forslaget har hjemmel i Traktatens artikel 152, således at der er fælles beslutningsprocedure med Parlamentet i medfør af art. 251.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen har for så vidt angår forslaget til særprogram om bekæmpelse af vold (Daphne) (og forebyggelse af narkotikamisbrug og information af offentligheden, *nu opsplittet i selvstændige programmer*) bl.a. anført følgende (meddelelsens side 16 f):

"Dette forslag overholder subsidiaritetsprincippet (...) i EF-traktatens artikel 5 og den dertil hørende protokol. Hvad angår subsidiaritetsprincippet, griber dette ikke ind på områder, som er omfattet af nationale programmer iværksat af de nationale myndigheder i medlemsstaterne, men fokuserer på områder, hvor der kan skabes en europæisk merværdi. I den henseende er langt de fleste af de aktiviteter, der støttes af programmet, komplementære i forhold til nationale tiltag og et forsøg på i så høj grad som muligt at udnytte synergien fra foranstaltninger på internationalt og regionalt niveau.

Ifølge retningslinjerne i protokollen om anvendelsen af begge principper er det klart, at de problemer, der forsøges løst i dette program, har grænseoverskridende aspekter, og at handling på fællesskabsniveau derfor vil give bedre resultater end handling på medlemsstatsniveau."

Regeringen kan grundlæggende tilslutte sig det anførte. Det bemærkes herudover, at der er tale om et forslag til udmøntning af EU's finansielle perspektiver for 2007-2013, som derfor kun kan behandles på EU-niveau. Nærhedsprincippet vurderes på denne baggrund opfyldt.

5. Formål og indhold

Rammeprogrammet skal bidrage til oprettelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed ved at bekæmpe vold.

Artikel 1 bestemmer, at der oprettes et program om bekæmpelse af vold (Daphne). Programmet dækker perioden fra den 1. januar 2007 til den 31. december 2013.

Efter artikel 2 er programmets generelle mål at bidrage til oprettelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed ved at bekæmpe vold, at beskytte borgerne mod vold og at opnå et højt niveau for sundhedsbeskyttelse, velfærd og social samhørighed.

Uden at det berører Det Europæiske Fællesskabs mål og beføjelser, skal programmets generelle mål bidrage til at udvikle fællesskabspolitikker og mere specifikt politikken vedrørende folkesundhed, ligestilling, beskyttelse af børns rettigheder og bekæmpelse af menneskehandel og seksuel udnyttelse.

Efter artikel 3 har programmet som mere specifikke mål at forebygge og bekæmpe alle former for åben og skjult vold mod børn, unge og kvinder gennem forebyggende foranstaltninger og støtte til ofre og risikogrupper. Dette skal ske gennem bistand og tilskyndelse til ikke-statslige organisationer og andre organisationer, der arbejder med beskyttelse mod og forebyggelse af vold samt bistand til ofre, gennem udvikling og gennemførelse af oplysningskampagner for særlige målgrupper, udarbejdelse af materiale som supplement til det allerede eksisterende, tilpasning og brug af eksisterende materiale i andre geografiske områder eller for andre målgrupper, gennem udbredelse af resultaterne af de to Daphne-programmer, herunder en tilpasning, overførsel og inddragelse af andre støttemodtagere eller andre geografiske områder og gennem identifikation og fremme af foranstaltninger, der bidrager til positiv behandling af personer, der er truet af vold, dvs. aktiviteter som bidrager til en strategi, der tilskynder til respekt for disse personer og fremmer deres trivsel og selvudfoldelse.

Det er endvidere et mål at fremme tværnationale foranstaltninger med henblik på at oprette tværfaglige netværk, at sikre udvidelse af videnbasen, udveksling af oplysninger og identifikation og udbredelse af god praksis, herunder uddannelse, studiebesøg og personaleudveksling, at gøre opmærksom på vold i bestemte målgrupper, f.eks. bestemte erhverv, for at få bedre kendskab til fænomenet, at nå frem til nultolerance over for vold og opfordre til at hjælpe ofre og anmelde vold til de kompetente myndigheder, at studere fænomener i relation til vold, undersøge og bekæmpe hovedårsagerne til vold på alle niveauer i samfundet.

For at opfylde de generelle og specifikke mål, vil programmet efter artikel 4 støtte specifikke foranstaltninger iværksat af Kommissionen, bl.a. analyser og forskning, opinionsundersøgelser og andre undersøgelser, udarbejdelse af indikatorer og fælles metoder, indsamling, udvikling og formidling af data og statistik, seminarer, konferencer og ekspertmøder, offentlige kampagner og begivenheder, opbygning og vedligeholdelse af netsteder, udarbejdelse og formidling af informationsmateriale, støtte til og forvaltning af netværk af nationale eksperter, analyse-, overvågnings- og evalueringsaktiviteter. Programmet vil også støtte specifikke tværnationale projekter af interesse for Fællesskabet,

der fremlægges af mindst tre medlemsstater – hvilket vil ske på de betingelser, der fastsættes i de årlige arbejdsprogrammer. Endvidere vil programmet støtte aktiviteter udført af NGO'er eller andre organisationer, der forfølger mål af almindelig europæisk interesse i relation til programmets generelle mål – ligeledes på de betingelser, der fastsættes i de årlige arbejdsprogrammer.

Der vil i Programmet blive ydet et driftstilskud til medfinansiering af udgifter i forbindelse med det faste arbejdsprogram for ”European Federation for Missing and Sexually Exploited Children”, der forfølger et mål af almindelig europæisk interesse med hensyn til børns rettigheder og beskyttelse af børn.

Efter artikel 5 er der adgang til at deltage i programmets foranstaltninger for de EFTA-lande, der indgår i EØS-aftalen, de kandidatlande, der har indgået en associeringsaftale med EU, samt de lande på det vestlige Balkan, der deltager i stabiliserings- og associeringsprocessen i overensstemmelse med betingelserne i associeringsaftalerne eller tillægsprotokollerne om deltagelse i Fællesskabets programmer, der er indgået med eller vil blive indgået med disse lande. Projekterne er åbne for kandidatlande, der ikke deltager i dette program, hvis det kan bidrage til at forberede tiltrædelsen, eller for tredjelande, der ikke deltager i dette program, hvis det ligger inden for projektmålene.

Programmet henvender sig – ifølge artikel 6 – til alle grupper, der direkte eller indirekte arbejder med vold. Hvad angår bekæmpelse af vold, er de væsentligste målgrupper ofre for vold og risikogrupper. Andre målgrupper er bl.a. lærere og undervisningspersonale, politi og socialarbejdere, lokale og nationale myndigheder, medicinsk- og paramedicinsk personale, retsvæsenet, NGO'ere, fagforeninger og religiøse samfund. Der bør også planlægges behandlingsprogrammer for både ofre og gerningsmænd for at forebygge vold.

Efter artikel 7 er programmet åbent for offentlige og private organisationer (de kompetente lokale myndigheder, universiteter og forskningscentre), som arbejder med at forebygge og bekæmpe vold mod børn, unge og kvinder, eller med at beskytte mod en sådan vold, støtte ofre eller gennemføre målrettede foranstaltninger om bekæmpelse af vold, eller som tilskynder til en afstandtagen fra vold eller arbejder for at fremme en holdnings- og adfærdssændring over for udsatte grupper og ofre for vold.

Efter artikel 8 kan Fællesskabets finansiering ske i form af tilskud eller offentlige indkøbskontrakter. Tilskud fra Fællesskabet ydes efter indkaldelse af forslag, undtagen i hastende og behørigt begrundede undtagelsestilfælde, eller hvis støttemodtageren er af en sådan beskaffenhed, at der ikke er andre muligheder for en given foranstaltning, og de ydes i form af driftstilskud og tilskud til foranstaltninger. Den maksimale medfinansieringssats vil blive specificeret i de årlige arbejdsprogrammer. Derudover forventes der udgifter til ledsageforanstaltninger i form af offentlige indkøbskontrakter, hvor indkøb af varer og tjenesteydelser dækkes med fællesskabsmidler.

Artikel 9 regulerer spørgsmålet om gennemførelsesforanstaltninger. Kommissionen skal iværksætte fællesskabsbistanden i overensstemmelse EU-reglerne herom. Med henblik på gennemførelsen af programmet skal Kommissionen inden for rammerne af de generelle mål vedtage et årligt arbejdsprogram, der indeholder de specifikke mål, tematiske prioriteringer, en beskrivelse af ledsageforanstaltninger og om nødvendigt en liste over andre foranstaltninger. Det årlige arbejdsprogram vedtages i overensstemmelse med proceduren i artikel 10. Evaluerings- og tildelingsprocedurerne for tilskud til foranstaltninger skal bl.a. tage hensyn til overensstemmelse med det årlige arbejdsprogram, de generelle mål som

fastsat i artikel 2 og foranstaltninger på de forskellige områder som fastsat i artikel 3 og 4, den foreslåede foranstaltnings kvalitet, hvad angår udformning, tilrettelæggelse, præsentation og forventede resultater, størrelsen af den søgte fællesskabsfinansiering og dens relevans i forhold til de forventede resultater og virkningen af de forventede resultater af de generelle mål som fastsat i artikel 2 og af de foranstaltninger, der træffes på de forskellige områder som fastsat i artikel 3 og 4.

Ansøgninger om driftstilskud skal vurderes på baggrund af overensstemmelse med programmets mål, kvaliteten af de planlagte aktiviteter, aktiviteternes forventede multiplikatoreffekt over for borgerne, aktiviteternes geografiske rækkevidde, inddragelse af borgerne i de pågældende organers strukturer og costbenefitforholdet i den foreslåede foranstaltning. Princippet om en gradvis nedtrapning skal ikke gælde for driftstilskud til European Federation for Missing and Sexually Exploited Children, der forfølger et mål af almindelig europæisk interesse med hensyn til børns rettigheder og beskyttelse.

Efter artikel 10 bistås Kommissionen af et udvalg, der består af repræsentanter for Medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand. Kommissionens repræsentant forelægger udvalget et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Udvalget afgiver en udtalelse om dette udkast inden for en frist, som formanden kan fastsætte under hensyn til, hvor meget det pågældende spørgsmål haster, og i givet fald ved afstemning. Udtalelsen optages i mødeprotokollen. Desuden har hver Medlemsstat ret til at anmode om, at dens holdning indføres i mødeprotokollen. Kommissionen tager i videst mulig udstrækning hensyn til udvalgets udtalelse. Den underretter udvalget om, hvorledes den har taget hensyn til udtalelsen. Udvalget vedtager selv sin forretningsorden.

Artikel 11 regulerer spørgsmålet om synergi og komplementaritet med andre fællesskabsinstrumenter. Efter bestemmelsen kan rammeprogrammet dele midler med andre fællesskabsinstrumenter. Foranstaltninger, der finansieres inden for rammerne af denne afgørelse, må ikke modtage bistand til samme formål fra andre af Fællesskabets finansielle instrumenter. Støttemodtagere, der omfattes af denne afgørelse, skal oplyse Kommissionen om støtte, der modtages fra fællesskabsbudgettet og fra andre kilder, og om igangværende finansieringsansøgninger.

Budgetmidlerne til de foranstaltninger, der er omhandlet i dette program (i alt 116,85 mio. euro for perioden), skal opføres i form af årlige bevillinger i Den Europæiske Unions almindelige budget. Budgetmyndigheden fastlægger de disponible bevillinger for hvert regnskabsår inden for rammerne af de finansielle overslag. Der henvises til artikel 12.

Artikel 13 fastsætter, at for alle foranstaltninger, der finansieres af programmet, skal støttemodtageren indgive tekniske og finansielle rapporter om arbejdets forløb. Der skal endvidere fremlægges en endelig rapport senest tre måneder efter foranstaltningens afslutning. Kommissionen fastsætter rapporternes form og indhold. Uden at det berører den kontrol, Revisionsretten foretager sammen med de kompetente nationale revisionsorganer, og anden kontrol, der gennemføres i henhold til EU-reglerne, kan tjenestemænd og andre ansatte i Kommissionen foretage kontrol på stedet, bl.a. ved stikprøver af de foranstaltninger, som finansieres af programmet. Kontrakter og aftaler, der følger af denne afgørelse, skal bl.a. foreskrive, at Kommissionen (eller en befuldmægtiget repræsentant) sikrer overvågning og finanskontrol, om nødvendigt på stedet, og at Revisionsretten foretager revisioner. I fem år efter den sidste udbetaling til en foranstaltning skal støttemodtageren holde al dokumentation vedrørende udgifterne til foranstaltningen til disposition for Kommissionen. På grundlag af rapporter og stikprøver tilpasser Kommissionen om nødvendigt omfanget af eller

tildelingskriterierne for den oprindeligt godkendte finansielle støtte samt tidsplanen for udbetalingerne. Kommissionen træffer alle andre nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de finansierede foranstaltninger gennemføres korrekt og i overensstemmelse med bestemmelserne i denne afgørelse og finansforordningen.

Artikel 14 pålægger Kommissionen – i overensstemmelse med gældende EU-regler – at sikre, at Fællesskabets økonomiske interesser beskyttes gennem forholdsregler mod svig, korrupsion og andre ulovligheder, gennem effektiv kontrol og gennem inddrivelse af uretmæssigt eller ulovligt udbetalte beløb og, hvis der konstateres uregelmæssigheder, gennem sanktioner, der skal være effektive, stå i forhold til overtrædelsens omfang og have en afskrækkende virkning. Kommissionen begrænser eller udskyder udbetaling af finansiell støtte til en foranstaltning eller kræver den tilbagebetalt, hvis der konstateres uregelmæssigheder, herunder manglende overholdelse af bestemmelserne i denne afgørelse eller i den individuelle beslutning, kontrakt eller aftale om ydelse af den pågældende finansielle støtte, eller hvis det viser sig, at der uden Kommissionens godkendelse er foretaget en væsentlig ændring, der er i modstrid med selve foranstaltningen eller med gennemførelsesbetingelserne. Hvis fristerne ikke overholdes, eller hvis gennemførelsen af en foranstaltning kun kan give ret til en del af den tildelte finansielle støtte, anmoder Kommissionen modtageren om at indgive sine bemærkninger inden for en nærmere bestemt frist. Hvis modtageren ikke giver en rimelig begrundelse, kan Kommissionen fjerne resten af støtten og kræve allerede udbetalte beløb tilbagebetalt. Ethvert uretmæssigt udbetalt beløb skal tilbagebetales til Kommissionen. Beløb, der ikke betales tilbage i rette tid, pålægges morarenter.

Artikel 15 fastsætter, at programmet vil blive løbende overvåget for at følge gennemførelsen af de planlagte foranstaltninger. Kommissionen skal sikre en regelmæssig, uafhængig ekstern evaluering af programmet. Kommissionen skal forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en midtvejsrapport om de opnåede resultater og om de kvalitative og kvantitative aspekter af gennemførelsen af programmet senest den 31. marts 2011, en meddelelse om videreførelsen af programmet senest den 30. august 2012 og en efterfølgende evalueringsrapport senest den 31. december 2014.

Artikel 16 indeholder overgangsforanstaltninger. Det fastsættes, at Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 803/2004/EF af 21. april 2004 om EF-handlingsprogrammet (2004-2008) om forebyggelse og bekæmpelse af vold mod børn, unge og kvinder og om beskyttelse af ofre og risikogrupper (Daphne II-programmet) ophæves. Foranstaltninger, der er påbegyndt før den 31. december 2006 i henhold til denne afgørelse, forvaltes fortsat i henhold til denne, indtil aktiviteterne er afsluttet.

Artikel 17 regulerer ikrafttrædelsen.

Ændringer

Resumé af ændringer i forbindelse med forslagetets behandling i Rådets arbejdsgruppe:

Artikel 1 henviser nu til tidligere Daphne-programmer for at vise, at der er tale om en videreførelse af disse. Som konsekvens heraf henvises der i artiklen til de grupper som programmet retter sig mod. Desuden er det specificeret, hvad der menes med hhv. børn og unge.

Artikel 2, generelle mål, er forenklet for at undgå gentagelse af artikel 1 og indeholder nu en henvisning til den specifikke målgruppe for programmet.

Artikel 3, specifikke mål, indeholder i overliggeren en direkte henvisning til bekæmpelse af menneskehandel og sexuel udnyttelse.

Målgrupperne for oplysninger er nu eksemplificeret i punkt b med bl.a. specifikke professioner, kompetente myndigheder og specielle risikogrupper. Desuden er formålet med oplysning nævnt, herunder bl.a. at udbygge forståelse og at indkorporere nul-tolerance overfor vold og at opfordre til støtte for ofre. For så vidt angår test og uddannelsesmateriale for oplysning og undervisning er det nu nævnt, at dette er rettet til den generelle målgruppe, børn, unge mennesker og kvinder.

Artikel 4 indeholder ikke længere et punkt d, med et fast tilskud til the European Federation for Missing and Sexually Exploited Children.

Formandskabet har som kompromis foreslået, at der indsættes et nyt punkt d, hvor der i overensstemmelse med EP's forslag gives et driftstilskud til ENOC, the European Network of Ombudspersons for Children, i det omfang det er af generel europæisk interesse for børns rettigheder og sikkerhed. Medfinansieringen er afhængig af et acceptabelt arbejdsprogram (ikke afklaret, se punkt 6 under Europarlamentets udtalelser).

I punkt a indgår, at der skal oprettes en tænketank for interessenterne, der skal forsyne bl.a. NGO'ere med ekspertrådgivning relateret til vold. Desuden er der oprettet en informationstjeneste (help-desk service), der fx kan hjælpe NGO'ere.

Af punkt b fremgår, at der ved specifikke transnationale projekter med interessefællesskab kun kræves, at der er to medlemsstater involveret mod tidligere 3.

Artikel 9 indeholder en passus om, at Kommissionen i det årlige arbejdsprogram fastsætter en ikke nærmere defineret minimumsandel til driftsbevillinger.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europaparlamentet (EP) er hørt i henhold til artikel 251.

EP har stillet en række konkrete ændringsforslag

De vigtigste heraf er, at

1. henvise til tidligere Daphne-programmer, og at Daphne III bygger videre på disse,
2. fremhæve at menneskehandel er en del af programmet,
3. fremhæve målgruppen, børn, unge mennesker og kvinder,
4. etablere af en tænketank, der kan udstikke retningslinier for kommissionen vedrørende den sociale, kulturelle og politiske kontekst for bl.a. udvælgelse af støtteprojekter og en helpdesk, der kan yde hjælp til NGO'ere,
5. udvide budgettet fra 116,85 mio. euro til 125 mio. euro, og
6. yde driftstilskud til ENOC, the European Network of Ombudspersons for Children.

Ad 1) Kommissionen for og artikel 1 har fået en ny udformning.

Ad 2) Kommissionen har som løsning foreslået menneskehandel nævnt i overliggeren til artikel 3, specifikke mål.

Ad 3) Kommissionen enig i dette på de mere overordnede steder i teksten, bl.a. artikel 1 og 2.

Ad 4) Kommissionen imod. Formandskabet har som kompromis foreslået en affatning af artikel 4a, hvorefter der etableres en tænketank, der giver ekspertrådgivning, og en informationstjeneste (help-desk service).

Ad 5) Kommissionen imod. Kommissionen fremhævet 4 argumenter for dette. 1) Budgettet er baseret på en vurdering af de reelle behov, og der vil under alle omstændigheder være tale om en betydelig stigning i forhold til det nuværende program. 2) Hvis man øger budgettet er der en stor risiko for underimplementering. 3) Et større budget indebærer en risiko for, at projekter af lav kvalitet vil modtage støttemidler. 4) Presset på kommissionens administrative ressourcer vil stige.

Ad 6) Formandskabet har som kompromis foreslået, at der indsættes et nyt punkt d, hvor der i overensstemmelse med EP's forslag gives et driftstilskud til ENOC, the European Network of Ombudspersons for Children, i det omfang det er af generel europæisk interesse for børns rettigheder og sikkerhed. Medfinansieringen er afhængig af et acceptabelt arbejdsprogram. the European Federation for Missing and Sexually Exploited Children. Kommissionen mener, at både ENOC og the European Federation for Missing and Sexually Exploited Children skal nævnes.

Herudover er en række forslag, der fungerer som eksemplificeringer af støttemuligheder, blevet afvist. Begrundelsen er, at forslagene er omfattet af de generelle formuleringer, og at for mange eksempler kan virke som en udtømmende liste, der evt. kan medføre andre områder, der ikke er specifikt nævnt risikerer at få en ansøgning afvist.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Forslaget berører ikke dansk ret.

8. Forslaget konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Kommissionen foreslår, at der afsættes 116,85 mio. euro for hele perioden til programmet. Det vil sige, at budgettet er over dobbelt så stort som til Daphne II.

Forslaget indebærer en udgift på EU's budget på 116,85 mio. euro i løbende priser i perioden 2007-2013, svarende til 103,5 mio. euro i 2004-priser. Danmark betaler ca. 2. pct. af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift på 15,5 mio. kr. (2004-priser) i perioden 2007-2013.

I det omfang, der søges om midler fra programmet skal der præsteres en medfinansiering fra projektleders side til det konkrete projekt. Den maksimale medfinansieringssats vil, jf. artikel 8, stk. 2, blive specificeret i de årlige arbejdsprogrammer.

National medfinansiering vurderes at ville kunne afholdes indenfor eksisterende rammer.

9. Høring

Forslaget til programmet Daphne har været sendt i høring af Justitsministeriet som en del af rækken af særprogrammer under rammeprogrammet ”grundlæggende rettigheder og retfærdighed for perioden 2007-2013” hos følgende myndigheder, organisationer mv.:

Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret, Præsidenten for Retten i Århus, Præsidenten for Retten i Odense, Præsidenten for Retten i Aalborg, Præsidenten for Retten i Roskilde, Advokatrådet, Amnesty

International, Børnerådet, Dansk Told- og Skatteforbund, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Det Kriminalpræventive Råd, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Helsingfors-Komitéen, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Institut for Menneskerettigheder, Landsforeningen af beskikkede advokater, Politiforbundet i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Foreningen af Politimestre i Danmark, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet, Statsadvokaten for Særlige Internationale Straffesager, Københavns Universitet, Århus Universitet, Syddansk Universitet, Danmarks Forvaltningshøjskole, Red Barnet og Røde Kors.

Høringsvar med relevans for Daphne

Domstolsstyrelsen, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Foreningen af politimestre i Danmark, Rigspolitichefen, Datatilsynet, Dansk Røde Kors og Syddansk Universitet har ingen bemærkninger til forslaget.

Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret, Dommerfuldmægtigforeningen, Advokatrådet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Institut for Menneskerettigheder og Århus Universitet (Juridisk Institut) har ikke fundet anledning til at udtale sig om forslaget.

Det Kriminalpræventive Råd ser for så vidt angår Kommissionens forslag til særprogrammer helst, at kriminalitet bliver forebygget snarere end bekæmpet. Rådet ser derfor gerne, at de enkelte særprogrammernes formål bliver forebyggelse i stedet for bekæmpelse af f.eks. vold, antisemitisme, racisme, fremmedhad eller at forebyggelsen i det mindste bliver nævnt som supplement til bekæmpelsen.

Red Barnet konstaterer i forhold til særprogrammet om bekæmpelse af vold (Daphne) med tilfredshed, at beskyttelsen af børns rettigheder specifikt fremgår af programmets generelle mål. Red Barnet finder det dog ikke hensigtsmæssigt, at man i selve programformuleringen på forhånd udpeger et bestemt netværk, nemlig European Federation for Missing and Sexually Exploited Children, til over en 7-årig periode at modtage driftsstøtte. Sådanne bevillinger bør uddeles efter princippet om åbent udbud, som det normalt også er tilfældet. Red Barnet finder det yderligere uheldigt, at samme organisation desuden vil være undtaget fra reglen om gradvis nedtrapning af driftstilskuddet.

Red Barnet finder, at den samlede bevillingsramme til særprogrammet på 138,2 mio. euro over en 7-årig periode er beskeden i betragtning af, at EU nu er udvidet til 25 medlemslande, og at yderligere optagelser kan forventes at finde sted inden budgetperiodens udløb. At særprogrammet også vil være åbent for lande, der hverken er medlems- eller kandidatlande, understreger yderligere budgettets beskedne størrelse.

Ny høring

Socialministeriet har i august 2006 sendt forslaget i høring i Specialudvalget for Arbejdsmarkedet og Sociale forhold. Desuden er følgende parter hørt: Børns Vilkår, Børnesagens Fællesråd, Mødrehjælpen af 1983, UFC-Børn og Unge, LOKK, Det Nationale Voldsobeservatorium, Kvinderådet, Dansk Kvindesamfund, VFC Socialt Udsatte.

LO, KL og VFC-Udsatte har ikke bemærkninger.

DSI har anført, at en generel indsats mod bekæmpelse af vold i samfundet er af afgørende betydning for, at alle borgere kan leve i trygge rammer. DSI fremhæver særligt sårbare

grupper som børn, unge og kvinder med handicap. De fremhæver bl.a. børn og unge med handicap på institutioner, der har en forøget risiko for at blive udsat for seksuelt misbrug og krænkelse af forskellig art. Desuden fremhæver de voldsramte kvinder med handicap, der kan have særlig brug for støtte for at bryde ud af en voldelig relation.

Børnesagens Fællesråd støtter opdelingen af programmet og formålet med programmet, herunder forebyggelse og bekæmpelse af alle former for åben og skjult vold mod børn, unge og kvinder. BF finder, at det vil være mest hensigtsmæssigt, hvis et samarbejde finder sted på tværs af faggrænser. De foreslår, at det vil være hensigtsmæssigt at præcisere, hvad der menes med andre organisationer i artikel 3, litra a, først punkt. Desuden støtter BF Red Barnets kommentar vedr. artikel 2, stk. 2 om, at børns rettigheder specifikt er nævnt under programmets generelle mål. Det er særligt vigtigt, at børn bliver hørt, når det handler om vold eller andre former for overgreb.

Kvinderådet tilslutter sig opdelingen af programmerne.

Børns Vilkår støtter opdelingen af programmerne. BV tilslutter sig desuden Red Barnets kritik af, at European Federation for Missing and Sexually exploited Children på forhånd er udpeget til at modtage støtte, idet det kan udelukke andre relevante organisationer. Endelig mener BV, at bevillingsrammen bør udbygges betragteligt set i lyset af de nye medlemslande, hvor der er behov for en særlig indsats i forhold til børneprostitution og trafficking.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter den foretagne opdeling af programmerne ”Daphne III og drugs prevention and information”, således at Daphne III bliver et selvstændigt program. På den måde undgås, at Daphne programmet, der bekæmper vold mod kvinder og børn og bl.a. indbefatter kampen mod trafficking, vil miste synlighed.

Regeringen er positivt indstillet overfor det nye Daphne III program og hilser velkommen, at der på europæisk niveau fortsat lægges vægt på bekæmpelse af vold mod kvinder og handel med mennesker.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Under behandlingen i rådsregi har alle lande tilkendegivet en positiv indstilling til programmet. Fsva. spørgsmålet om driftstilskud til enkelte organisationer er der ikke opnået enighed. Spørgsmålet er efter formandskabets opfattelse et nødvendigt element for at opnå en aftale med EP, og for om Daphne skal på rådsmødedagsordenen den 1. december 2006.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Grundnotat er tilgået Europaudvalget på det tidspunkt, da Daphne var en del af rammeprogrammet ”Grundlæggende rettigheder og retfærdighed” (KOM (2005) 122 endelig).

14. Direktivforslag vedr. portabilitet af supplerende pensionsrettigheder
 - Fremskridtsrapport og politisk debat
 KOM(2005)507

Opdatering af samlenotat, som tidligere er forelagt Europaudvalget forud for rådsmøderne den 8. december 2005 og 1. juni 2006.

1. Resumé

Kommissionen har den 20. oktober 2005 fremlagt forslag til direktiv om forbedring af mulighederne for at medtage supplerende pensionsrettigheder. Det er Kommissionens opfattelse, at manglende muligheder for flytning af pensionsrettigheder udgør en hindring for arbejdskraftens frie bevægelighed. Forslaget lægger bl.a. op til minimumsregler for tidspunktet for opnåelse af rettigheder. Herudover lægger forslaget op til, at lønmodtageren får ret til at vælge at beholde sin tidligere pensionsordning eller overføre denne til et andet pensionsinstitut ved jobskifte indenfor eller udenfor landets grænser. I Danmark kan der som følge af Jobskifteaftalen i de fleste tilfælde ske flytning af pensionsmidler til anden pensionskasse ved indenlandsk jobskifte, når der er tale om bidragsdefinerede ordninger. De ydelsesdefinerede ordninger, som f.eks. de kommunale tjenestemandspensioner frembyder særlige problemer. Det er afklaret, at der med forslaget kun bliver tale om at overføre den værdi/den kapital, som modsvarer disse optjente rettigheder. Herudover rejser forslaget fortsat en række spørgsmål i forhold til det danske aftalesystem og ikke mindst det danske pensionsskattesystem.

Forslaget har nu været behandlet på 12 møder i Rådets Socialgruppe. Drøftelserne i Socialgruppen har vist, at der er endog meget store forskelle i pensionssystemerne i de enkelte medlemslande. Nogle lande har ikke arbejdsmarkedspensioner af betydning, andre har ingen egentlig sikring af allerede optjente rettigheder (hvilende rettigheder) og lande med veludbyggede arbejdsmarkedspensioner har bekymringer mht. valgfrihed ved overførsel af pensionsmidler til andre ordninger/lande.

2. Baggrund

Kommissionen har den 20. oktober 2005 fremlagt et direktivforslag om forbedring af mulighederne for at medtage supplerende pensionsrettigheder (KOM (2005) 507 final).

Forslaget har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet den 8. december 2005 og til orientering forud for rådsmødet den 1. juni 2006.

3. Hjemmelsgrundlag

Forslaget har hjemmel i EF traktatens art. 42 og 94, hvilket indebærer, at forslaget skal vedtages med enstemmighed og i fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at direktivforslaget bidrager til et af de bærende principper inden for EU, nemlig arbejdskraftens frie bevægelighed. En fælles ramme for reguleringen af overførsel af supplerende pensionsrettigheder vil fjerne visse barrierer for arbejdskraftens mobilitet inden for og over landegrænserne. Det er endvidere Kommissionens vurdering, at udviklingen på området for arbejdsbetingede supplerende pensionsordninger har en sådan transnational karakter samt at området undergår en sådan udvikling, at der er behov for en fælles referenceramme i form af et direktiv.

Regeringen kan som udgangspunkt tilslutte sig Kommissionens generelle vurdering. Dog finder regeringen, at dele af direktivteksten indebærer en egentlig harmonisering af optjeningsreglerne i de enkelte lande, som muligvis falder uden for hjemlen i art. 42 og 94. Der kan i øvrigt henvises til afsnittene nedenfor om regeringens foreløbige holdning og generelle forventninger til andre landes holdninger.

5. Formål og indhold

Formålet med forslaget er dobbelt. For det første ønskes det, at det sikres, at reglerne om supplerende pensionsrettigheder ikke begrænser arbejdskraftens fri bevægelighed på tværs af landegrænser. For det andet ønskes lønmodtagernes mobilitet fremmet, også internt i Medlemsstaterne.

Direktivforslaget er et minimumsdirektiv og fastsætter regler for overførsel af pensionsrettigheder i forbindelse med jobskifte både i den grænseoverskridende situation og inden for et lands grænser.

Direktivforslaget gælder for supplerende pensionsordninger bortset fra de ordninger, der er omfattet af forordning 1408/71.

Direktivforslaget indeholder en lang række definitioner, der relaterer sig til pensionsordninger. Heri defineres supplerende pensionsordninger som enhver erhvervsmæssig baseret ordning, der er etableret i overensstemmelse med national lovgivning og praksis.

Efter forslaget skal Medlemsstaterne sikre følgende:

- At alle bidrag tilbagebetales eller overføres, hvis et ansættelsesforhold afsluttes, og pensionsrettigheder endnu ikke er optjent.
- At aldersgrænsen for opnåelse af pensionsrettigheder ikke må være højere end 21 år.
- At anciennitetskrav for medlemskab af en pensionsordning højst må udgøre et års ansættelse.
- At en lønmodtager optjener pensionsrettigheder efter højst to års medlemskab af en pensionsordning.

Det foreslås endvidere, at Medlemsstaterne skal vedtage foranstaltninger, der skal sikre en rimelig tilpasning af hvilende pensionsrettigheder for at undgå, at udgående medlemmer straffes.

Den centrale bestemmelse i forslagets artikel 6 indeholder en forpligtelse for Medlemsstaterne til at sikre, at en lønmodtager efter anmodning senest 18 måneder efter afslutning af beskæftigelse skal have overført alle pensionsrettighederne enten inden for Medlemsstaten eller til en anden Medlemsstat, hvis lønmodtageren ikke er omfattet af samme pensionsordning i det nye job.

Efter forslaget skal Medlemsstaterne i overensstemmelse med national praksis sikre, at den udgående lønmodtager ikke straffes aktuarmæssigt eller i øvrigt i forbindelse med fastsættelsen af værdien af de optjente rettigheder, der overføres.

Det fastsættes endvidere, at det modtagende selskab ikke må opstille betingelser for at modtage rettighederne, der som minimum skal bevares på samme niveau som hvilende pensionsrettigheder i overensstemmelse med direktivforslagets bestemmelse herom.

Medlemsstaterne skal endvidere sikre, at der ikke opkræves uproportionale (set i forhold til længden af lønmodtagerens medlemskab af pensionsordningen) gebyrer for at flytte pensionsrettighederne.

Direktivforslaget opstiller endvidere et krav til Medlemsstaterne om at sikre, at lønmodtagere informeres om, hvorledes en afslutning af ansættelsesforholdet vil påvirke deres pensionsrettigheder. Informationen skal afgives af den person, der forvalter pensionsordningen. Tilsvarende skal der på anmodning oplyses om:

- Betingelser for erhvervelse af pensionsrettigheder og effekten af disse i forbindelse med fratræden.
- Forventede pensionsydelse ved fratræden
- Betingelser for bevarelse af hvilende pensionsrettigheder.
- Betingelser for overførsel af erhvervede rettigheder.

Der opstilles et krav om, at informationen skal være skriftlig og i en forståelig form.

Direktivforslaget fastsætter, at mere gunstige overførselsesregler i de enkelte Medlemslande vil kunne opretholdes, og at gennemførelsen af direktivet ikke berettiger til forringelse af eksisterende muligheder for overførsel af pensionsrettigheder.

Ifølge forslaget udløber fristen for implementering af direktivet den 1. juli 2008. Medlemsstaterne kan overlade det til arbejdsmarkedets parter at gennemføre direktivet i national ret.

Der er mulighed for forlængelse af implementeringsfristen med 60 måneder fra den 1. juli 2008 for så vidt angår artikel 4 (d) om det to-årige karenskrav for erhvervelse af pensionsrettigheder. Medlemsstaterne har endvidere mulighed for at undtage ”pay-as-you-go” ordninger, ”support relief funds” og virksomheder, der oparbejder reserver til pensioner fra anvendelsen af direktivets artikel 6, stk. 1, for at tage højde for særlige betingelser, der er rimeligt begrundet og sammenkædet med pensionsordningers finansielle bæredygtighed.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets social og beskæftigelsesudvalg har haft direktivet til 1. gennemlæsning. På denne baggrund har udvalgets rapporteur (Omen Ruiten) fremsat udkast til rapport. Denne er dog blevet mødt med over 200 spørgsmål fra Parlamentet, der først forventes at behandle og vedtage en evt. endelig rapport i februar eller marts 2007.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Langt de fleste arbejdsmarkedspensionsordninger er oprettet ved kollektive aftaler. Der er således ingen lovgivning med hensyn til evt. ret til at have en arbejdsmarkedspension. Reglerne for overførsel af pensionsrettigheder til andre pensionsselskaber i forbindelse med overgang til anden ansættelse følger som minimum § 20, stk. 1 nr. 7 i lov om finansiel virksomhed, jf. nedenfor. Branchen har udarbejdet en jobskifteaftale, som gælder for de selskaber, der har tilsluttet sig aftalen. Stort set alle selskaber har tilsluttet sig Jobskifteaftalen.

Lov om finansiel virksomhed indeholder regler om forholdene for hvilende pensionsrettigheder og for beregning af tilbagekøbsværdier og fripolicer, jf. § 20, stk. 1 nr. 2. Efter lovens § 20, stk. 1 nr. 7, skal der endvidere ske anmeldelse af regler, hvorefter pensionsordninger med løbende udbetalinger tegnet eller aftalt som obligatoriske ordninger i et forsikringselskab eller en pensionskasse kan overføres fra eller til selskabet i forbindelse

med overgang til anden ansættelse eller i forbindelse med virksomhedsoverdragelse eller virksomhedsomdannelse.

I henhold til lov om finansiel virksomhed § 21, stk. 1, gælder, at grundlaget for beregning af tilbagekøbsværdier og fripolicer skal være betryggende og rimelige over for den enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne. Ved jobskifte gælder lov om finansiel virksomhed § 20, stk. 1, nr. 7. Heraf fremgår med hensyn til omkostninger i forbindelse med en jobskifteoverførsel, at det er tilladt for det afgivende selskab at fastsætte et promillegebyr af depotet med en fast beløbsmæssig overgrænse eller et fast beløb. Det modtagende selskab kan ikke fastsætte noget gebyr.

Efter de danske pensionsbeskatningsregler er der fradrag for indbetalinger til pensionsordninger. Til gengæld beskattes udbetalinger på et senere tidspunkt.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Da der fortsat er mange uafklarede spørgsmål i direktivforslaget, er det ikke på nuværende tidspunkt muligt at angive de statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser.

I det omfang direktivet vil gøre det lettere at flytte sin pensionsformue til udlandet og ikke betale dansk skat ved udbetaling af pensionsformuen, vil der kunne være væsentlige provenutab. Herudover vil en flytteret kunne udgøre en alvorlig trussel imod den solidariske opbygning af det danske arbejdsmarkedspensionssystem, blandt andet som følge af en øget risiko for spekulation imod ordningerne.

9. Høring

Forslaget har været sendt i høring i EU-specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold. Følgende høringsvar er hidtil modtaget:

Amtsrådsforeningen (ARF) er enig i direktivets formål om at sikre de ansattes pensionsrettigheder, når de tager arbejde i et andet EU-land, men mener, at direktivforslaget går for langt og desuden indeholder utilsigtede spekulationsmuligheder i EU-landenes forskellige beskatningsregler. Ansattes pensionsrettigheder kan i stedet sikres ved, at medarbejderen bevarer sine optjente supplerende pensionsrettigheder i det land, den pågældende forlader, og når pensionsbegivenheden indtræder, har ret til at oppebære pensionsydelsen i det land, den pågældende medarbejder nu vælger at bosætte sig i. Den foreslåede beløboverførselsmodel giver for vide muligheder for spekulation i de forskellige beskatningsregler. ARF er endvidere optaget af at få afklaret, hvorvidt direktivet omfatter amtskommunernes/regionernes tjenestemænd. Hvis det er tilfældet, vil det kræve en større tilpasning af det amtskommunale tjenestemandregulativ. Endelig har ARF betænkeligheder ved, at der ikke i direktivforslaget kan stilles krav til ydelsesmønstret i den pensionsordning, der overføres midler til. Således sikres den begunstigede ikke nødvendigvis en livslang ydelse, som ARF ellers lægger vægt på som et centralt socialt hensyn.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) finder det væsentligt at fjerne eller nedbryde barrierer for arbejdskraftens mobilitet i EU. Dog finder man, at visse dele af direktivforslaget vedrører interne forhold i Medlemsstaterne, hvilket der tages afstand fra i henhold til nærhedsprincippet. DA fortolker direktivforslagets artikel 6, stk. 3 i lyset af definitionen af overførsel i artikel 3, litra j, hvorefter en arbejdsgiver kan overføre en sum, der repræsenterer de optjente rettigheder. Hvis DA's fortolkning ikke er korrekt, og direktivet som anført i

notatet, stiller krav om at der sker en overførsel til en pensionsordning med identiske rettigheder, vil det være i strid med de danske regler på området (grundlagsrentebekendtgørelsen). DA finder det uacceptabelt, hvis direktivforslaget på denne måde sætter aftalefriheden og konkurrencen mellem institutionerne ude af kraft. Tilsvarende finder DA, at bestemmelsen i artikel 6, stk. 3 ikke må indebære, at de overførte medlemmer stilles markant bedre end nyoptagne medlemmer i ordningen. Muligheden for, at det modtagende pensionsinstitut kan behandle overførte medlemmer på samme måde som nyoptagne medlemmer skal stadig være til stede. Endelig finder DA det afgørende, at forslagens artikel 7 ikke pålægger pensionsinstitutionerne nye informationsforpligtelser, stiller nye krav til indholdet af information eller måden informationsforpligtelsen løftes på, samt at der ikke stilles krav om skriftlig information i direktivet.

Landsorganisationen i Danmark (LO) har i sit foreløbige høringssvar givet udtryk for en anerkendelse af behovet for en fælles EU-regulering. LO lægger vægt på, at direktivets konsekvenser undersøges grundigt samt at direktivets endelige udformning tager højde for det danske pensionssystem og det danske aftalesystem. LO opfordrer til at man undersøger direktivets konsekvenser for så vidt angår tilsagnsordninger, herunder særligt tjenestemandspensionssystemet samt hvilken indflydelse direktivet kan have på såkaldte hvilende rettigheder. LO hilser det i øvrigt velkomment, at direktivet sikrer en mere omkostningsfri overførelse blandt de selskaber der ikke er tilsluttet jobskifteaftalen. Det er LO's opfattelse, at det nuværende aftalegrundlag om pensionsmidler umiddelbart ikke tillader overførelse af rettigheder i forbindelse med grænseoverskridende jobskifte. LO ønsker at understrege, at der ikke må skabes tvivl om lønmodtagernes fremtidige pensionsforhold i forbindelse med grænseoverskridende jobskifte. LO ønsker derfor mulighed for at stille krav om, at pensionen alene kan overføres til en lignende ordning. LO bemærker, at man anser de danske skatteregler som en væsentlig barriere for overførelse ved grænseoverskridende jobskifte. LO ser ikke noget behov for at udvide personkredsen, der skal informeres om pensionsrettigheder. LO forslår, at et endeligt direktiv gennemføres ved kollektivt overenskomst, hvilket bør afspejle sig i formuleringen af artikel 9, stk. 1.

Finansrådet bemærker, at direktivforslaget formentlig kun vil have begrænset indflydelse for pengeinstitutionerne. Finansrådet henleder opmærksomheden på, at man savner en henvisning til pensionsbeskatningsloven, som også må formodes at skulle ændres som følge af direktivet. Finansrådet peger endvidere på, at rådgivning om overførsel af pensionsordninger landene imellem vil være meget tung, idet pensionsordningerne behandles uensartet inden for EU.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) støtter fastlæggelsen af en fælles EU-ramme for regulering for at sikre, at reglerne for supplerende pensionsordninger ikke begrænser den fri bevægelighed og mindsker lønmodtagernes muligheder for at opbygge tilstrækkelige pensioner. Direktivforslaget harmonerer umiddelbart med de allerede eksisterende overenskomster for den finansielle sektor i Danmark. FA henleder opmærksomheden på at sikre, at direktivforslaget åbner mulighed for, at arbejdsmarkedets parter fortsat kan indgå overenskomstaftaler på området for pensionsrettigheder.

FTF er generelt positivt stemt over for direktivet, der opsætter et fælles overordnet regelsæt og dermed til en vis grad kan øge den grænseoverskridende mobilitet på arbejdsmarkedet. Dog henledes opmærksomheden på den nuværende ordning med hvilende ordninger, som med direktivet ikke bør pålægges ringere betingelser end ved overflytning af hele ordningen. FTF peger på, at direktivforslaget indeholder specifikke detailregler, som snarere burde reguleres i national lovgivning. Af samme grund mener FTF endvidere, at forslaget til en vis grad strider mod subsidiaritetsprincippet, idet de store forskelle i EU-landenes

pensionssystemer gør de nationale lovgivninger mere egnede til at varetage visse spørgsmål i direktivforslaget. Der peges også på vigtigheden af, at forslaget ikke griber ind i det danske kollektive overenskomsts system, herunder arbejdsmarkedspensionsordningerne. FTF finder forslagets krav om, at der ikke opkræves uproportionale gebyrer positivt og støtter endvidere tiltag, der kan være med til at forbedre informationen til den enkelte pensionsopsparer. Såfremt direktivet – mod forventning – skulle forringe eksisterende ordninger, kan FTF ikke støtte direktivforslaget.

Kommunernes Landsforening (KL) finder direktivets bagvedliggende hensyn om at forbedre mobiliteten på det europæiske arbejdsmarked positivt. Dog mener KL, at direktivforslaget indeholder en række uklarheder og uhensigtsmæssigheder bl.a. ved ikke at benytte sig af de tidligere søjle-begreber, der har været benyttet i de tidligere notater. Direktivet afgrænses negativt til forordning 1408, som i forvejen ikke er præget af stor klarhed. De indeholdte absolutte datoer for implementering skaber uklarhed om, hvor lang tid der reelt er til national implementering. Kommissionens omtale af Danmark i sit impact assessment angiver ingen løsningsmuligheder herfor. Artikel 6 er uhensigtsmæssig i sit krav om pensionsoverførsel i forbindelse med jobskift – og der må kunne stilles betingelser til den pensionsordning, der overføres til, hvis artikel 6 ikke fjernes fra direktivet. Ellers risikerer man, at hele det danske offentlige arbejdsmarkedspensionssystem handicappes alvorligt. KL ser i øvrigt frem til en afgrænsning mellem aftaleimplementering og lovimplementering (som i arbejdstidsdirektivet) og ønsker bestemmelsen om aftaleimplementering i artikel 9, stk. 1 placeret således, at den også omfatter undtagelsesmulighederne i artikel 9, stk. 3.

Personalestyrelsen (som er hørt i egenskab af aftalepart på det statslige arbejdsmarked) er generelt positiv over for en regulering af området på EU-niveau. Pensioner, der ydes i henhold til reglerne om tjenestemandspensionslovgivningen, er dog undtaget fra direktivforslaget, idet de dækkes af forordning 1408/71. Personalestyrelsen peger på, at det ikke fremgår klart af direktivforslaget, hvorvidt der kan stilles krav til ydelsessammensætning mv. til den ordning, hvortil overførslen af pensionsrettighederne sker. Endelig vurderer Personalestyrelsen, at det vil være nødvendigt at lovgive på området i forbindelse med implementering af direktivet. Denne lovgivning bør indeholde mulighed for, at arbejdsmarkedets parter på det statslige område kan aftaleimplementere i fornødent omfang.

Akademikernes Centralorganisation finder, at der med direktivudkastet er taget et vigtigt skridt i retning af en bedre sikring af pensionsordningerne for vandrende arbejdstagere. AC finder, at direktivforslaget ikke synes at omfatte tilsagnsordninger, hvilket beklages. AC finder at det bør kortlægges hvor mange lande, der har tilsagnsordninger, og hvor stor en del af arbejdsstyrken, der er omfattet af sådanne. AC beklager den lange tidshorisont for implementering. AC finder at artikel 6 ikke løser problemet om pensioners flytbarhed i den transnationale situation. AC tilslutter sig forslagets bestemmelser om informationspligt.

Forsikring og Pension har i deres høringssvar givet udtryk for skepsis overfor behovet for et direktiv på området. Årsagen til denne skepsis skal i ses lyset af de store forskelle på hvorledes supplerende pensionsordninger er sammensat i de forskellige lande. Det er F&P's opfattelse, at direktivet som udgangspunkt primært må tage sigte på ydelsesdefinerede ordninger. Det bør efter F&P's opfattelse afklares hvorvidt der skal overføres egentlige rettigheder eller om hvorvidt overførselen alene drejer sig om kapitalværdi/reserve. Såfremt der er tale om det sidste mener F&P, at forslaget må anses som uproblematisk. Omvendt finder F&P, at såfremt artikel 6 skal fortolkes som en ret til overførsel af selve rettighederne vil dette være problematisk idet overførsel altid vil ske til et selskab hvor rettighederne er forskellige fra rettighederne i det afgivende selskab. Dette vil efter F&P's opfattelse være i

strid med aftalefriheden, idet direktivet herved pålægger pensionsinstitutterne at udbyde identiske produkter.

10. Regeringens foreløbige holdning

Grundlæggende kan regeringen støtte direktivets formål om at styrke mobiliteten på det europæiske arbejdsmarked ved at sikre en fælles ramme for reguleringen af området. Herudover kan man støtte tiltag, der skal fremme lønmodtagernes muligheder for at opbygge tilstrækkelige pensioner, idet man også i europæisk sammenhæng må forberede sig på demografiske forskydninger.

Regeringen anerkender behovet for en transnational regulering, men finder det nødvendigt, at direktivforslaget tager behørigt hensyn til særlige nationale forhold, herunder pensionssystemer, der baserer sig på kollektive aftaler, herunder aftaler om flytbarhed.

Den nationale, skattemæssige behandling af pensionsbidrag i tilfælde af ophævelse/udbetaling af pensionsordningen/-formuen falder efter regeringens opfattelse helt uden for rammerne af direktivet.

Regeringen lægger vægt på, at pensionsområdet som følge af forhandlingerne om etablering af supplerende pensioner i slutningen af 1980'erne blev overladt til arbejdsmarkedets parter, og finder det af stor betydning, at den danske model respekteres i forbindelse med mulighederne for at gennemføre direktivet. Dette gælder i særlig grad i forhold til de danske arbejdsmarkedspensionsordninger, som er etableret af arbejdsmarkedets parter efter aftale med regeringen, og som i forhold til de øvrige Medlemslande må anses for at være et eksempel til efterfølgelse.

Regeringen lægger som følge af ovenstående betragtning særlig vægt på indholdet af arbejdsmarkedets parters fælles henvendelse i april måned 2006 til Kommissionen, herunder de fremsatte krav (punkt A-F), som fortsat skal danne udgangspunkt for den danske linie under det fortsatte arbejde med direktivet.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget drøftes fortsat i Rådets Socialgruppe.

Langt de fleste lande indtager en skeptisk holdning til direktivforslaget. Enkelte mindre lande har indikeret, at man endnu ikke har taget endelig stilling til direktivet grundet ressourcemæssige forhold. 10 lande har indikeret, at man helt eller delvist har overladt spørgsmålet om arbejdsmarkedspension til arbejdsmarkedets parter.

12. Tidligere forelæggelse

Forslaget har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet den 8. december 2005 og til orientering forud for rådsmødet den 1. juni 2006.

15. Forslag til gennemførelsesforordning vedr. forordning 883/04 om koordination af social sikring
 - Delvis generel indstilling
 KOM(2006)16

Revideret notat.

1. Resumé

Der foreslås procedurer for den praktiske gennemførelse af bestemmelserne i forordning 883/2004 for alle berørte parter – forsikringstagerne, de sociale sikringsinstitutioner og medlemsstaternes kompetente myndigheder. Hensigten er at forbedre de nuværende procedurer ved at forenkle dem, herunder ved at indføre elektronisk informationsudveksling og gøre de eksisterende bestemmelser klarere. Forslaget kræver ikke lovgivning i Danmark men ændring af administrative forskrifter.

På Rådsmødet d. 1. december 2006 behandles alene pensionsafsnittet.

2. Baggrund

I henhold til artikel 89 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger fastsættes de nærmere regler for forordningens gennemførelse i en særskilt forordning.

Reglerne om koordinering af de enkelte medlemsstaters sociale sikringsordninger indgår som led i den frie bevægelighed for personer. Koordineringen sikres for tiden af forordning 1408/71 og gennemførelsesforordningen 574/72. Forordning 883/2004 skal erstatte forordning 1408/71. De nye koordineringsbestemmelser i forordning 883/2004 kan imidlertid først finde anvendelse, når den tilsvarende gennemførelsesforordning er blevet vedtaget til afløsning af forordning 574/72.

Først når der er opnået politisk tilslutning til alle forslagens afsnit, vil det samlede forslag kunne fremlægges til politisk vedtagelse. Da en retsakt kun kan vedtages endeligt som en helhed, vil en tilslutning ifølge sagens natur kunne tages op igen til fornyet drøftelse på et senere tidspunkt.

3. Hjemmelsgrundlag

Forslaget har hjemmel i Traktatens art. 42 og 308. I medfør af art. 42 vedtager Rådet efter fremgangsmåden i art. 251 de foranstaltninger vedrørende social tryghed, som er nødvendige for at gennemføre arbejdskraftens frie bevægelighed, især ved at indføre en ordning, som gør det muligt at sikre vandrende arbejdstagere og deres ydelsesberettigede pårørende:

- a) sammenlægning af alle tidsrum, der i de forskellige nationale lovgivninger tages i betragtning med henblik på at indrømme og opretholde retten til ydelser og på beregning af disse
- b) betaling af ydelser til personer, der bor inden for medlemsstaternes område.

Rådet træffer afgørelse med enstemmighed under hele den i artiklen omhandlede fremgangsmåde. Efter art. 308 udfærdiger Rådet, såfremt en handling fra Fællesskabets side viser sig påkrævet for at virkeliggøre Fællesskabets mål inden for Fællesskabets rammer, og Traktaten ikke indeholder fornøden hjemmel hertil, på forslag af Kommissionen og efter at have indhentet en udtalelse herom fra Europa-Parlamentet, forskrifter herom.

4. Nærhedsprincippet

Om nærhedsprincippet er i forslaget angivet, at subsidiaritetsprincippet finder anvendelse, i det omfang forslaget ikke falder ind under Fællesskabets enekompetence.

Målet, nemlig at vedtage gennemførelsesbestemmelser, der skal sikre indførelse af koordineringsforanstaltninger, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, hvilket også udtrykkeligt er nævnt i forordning 883/2004 (betragtning 45). I Traktatens artikel 42 er det således fastsat, at Rådet vedtager de foranstaltninger vedrørende social tryghed, der er nødvendige for at gennemføre arbejdskraftens frie bevægelighed.

Disse bestemmelser er blevet udmøntet i form af en koordineringsforordning, hvis anvendelsesområde gradvis er blevet udvidet til at omfatte selvstændige erhvervsdrivende, studerende, pensionister, tjenestemænd og nu samtlige forsikringstagere.

Forordningen har i sig selv kun til formål at fastlægge de foranstaltninger, der er nødvendige for, at de personer, der er omfattet af den, kan rejse, opholde sig eller bo i en anden medlemsstat uden at miste deres sociale sikringsrettigheder. For at garantere, at rettigheder bevares, er der i forordningen fastsat forskellige bestemmelser, der afspejler de specifikke behov i de forskellige sociale sikringsgrene. Den indeholder dog også nogle generelle principper, der gør det muligt at få koordineringen til at fungere. Disse principper omfatter princippet om, at kun én medlemsstats lovgivning finder anvendelse, om ligestilling af begivenheder, og om ligebehandling. Medlemsstaterne skal overholde disse principper, men har alene kompetencen til at fastlægge, organisere og finansiere deres nationale sociale sikringsordninger.

Når det drejer sig om grænseoverskridende tilfælde, kan intet land handle på egen hånd. De eksisterende bilaterale overenskomster er blevet erstattet af koordineringsforordningen, som derved har muliggjort forenkling og ligebehandling af forsikringstagerne, samtidig med at de enkelte landes nationale bestemmelser om social sikring overholdes.

Koordinering af de nationale socialsikringsordninger giver kun mening, hvis det sker på fællesskabsplan: Koordineringens grundlag og berettigelse er personers frie bevægelighed inden for EU.

Disse regler berører alle europæiske borgere, der flytter inden for EU, uanset årsagen hertil. Det er fortsat kun medlemsstaterne, der har kompetence til at fastlægge, organisere og finansiere deres nationale sociale sikringsordninger. Forslaget er derfor i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet. Regeringen er enig i denne vurdering.

5. Formål og indhold

Formålet med forslaget er at fastlægge procedurerne for den praktiske gennemførelse af bestemmelserne i forordning 883/2004 for alle berørte parter – forsikringstagerne, de sociale sikringsinstitutioner og medlemsstaternes kompetente myndigheder. Hensigten er at forbedre de nuværende procedurer ved at forenkle dem og gøre de eksisterende bestemmelser klarere.

Hensigten er også at forbedre servicen over for borgerne, og derfor er der i forslaget fokus på, at det så vidt muligt skal være de kompetente myndigheder – og ikke borgeren – der skal belastes i forhold til de forskellige procedurer. Oplysninger skal derfor ikke i samme grad som i dag gå fra borgeren til de enkelte medlemsstaters forskellige myndigheder og institutioner, men skal udveksles mellem medlemsstaterne imellem.

Forslaget fokuserer derfor i særlig grad på at anvende moderne metoder til udveksling af oplysninger, således at der benyttes elektronisk overførsel i stedet for som nu papirblanketter.

Samtidig foreslås, at en del af de bilag til forordningen, der indeholder oplysninger om medlemsstaternes institutioner, myndigheder og forbindelsesorganer, erstattes af en database, som løbende opdateres af medlemsstaterne.

Afsnit III – Særlige bestemmelser for de forskellige kategorier af ydelser, kapitel IV – Ydelser ved invaliditet og alders- og efterladte pensioner

Heri fastlægges forordningens bestemmelser om anvendelsen af hovedforordningens bestemmelser om ydelser ved invaliditet og ved alders- og efterladte pensioner.

Forordning 883/2004s bestemmelser er ikke væsentligt ændret. Derfor er forslaget til denne nye gennemførelsesforordnings bestemmelser i hovedsagen gennemskrevet med henblik på forenkling og omstrukturering. Desuden tages der højde for forordningens forslag om elektronisk dataoverførsel.

Forordningen indeholder en ny materiel bestemmelse i art. 44. Bestemmelsen fastslår, at perioder med børnepasning, som ikke kan godskrives pensionsoptjeningsperioder andre steder, skal godskrives i den stat, hvor pensionsansøger opholdt sig.

Bestemmelsen har ingen betydning for Danmark, da Danmark ved pensionsberegningen medtager alle bopælsperioder.

6. Europa- Parlamentets udtalelser

Forslaget skal vedtages i fælles beslutningstagen med Europa- Parlamentet. Rådet træffer dog afgørelse med enstemmighed. Europa-Parlamentets positioner kendes endnu ikke.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Forslagets anvendelsesområde er i dag reguleret ved forordning 1408/71 om vandrende arbejdstageres og selvstændiges samt deres familiemedlemmers sociale sikring og den tilhørende gennemførelsesforordning 574/72. Forordning 883/2004 ophæver forordning 1408/71, men finder først anvendelse, når den nye gennemførelsesforordning træder i kraft.

National dansk lovgivning berøres ikke, men forslagets vedtagelse vil kræve, at der sker ændringer i administrative forskrifter.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Forslaget til øget digitalisering af dataudvekslingen mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder kan føre til såvel effektiviseringer som øgede udgifter i de berørte institutioner, afhængig af hvilke elektroniske løsninger der fastlægges. Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at give et bud på forslagets finansielle konsekvenser.

Forslaget har ingen implikationer for samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Forslaget indeholder ingen ligestillingsmæssige aspekter.

9. Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i Specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold.

Amtsrådsforeningen har noteret sig, at national dansk lovgivning ikke berøres, men at forslagets vedtagelse vil kræve, at der sker ændringer i administrative forskrifter herunder

mere specifikt, at de i dag anvendte frister for refusion af sygeudgifter ændres. Ligeledes noterer foreningen sig, at forslaget til øget digitalisering af dataudvekslingen mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder kan føre til såvel effektiviseringer som øgede udgifter i de berørte institutioner.

Endvidere noterer Foreningen sig med tilfredshed, at det fortsat (kun) er medlemslandenes kompetence at fastlægge, organisere og finansiere de nationale sociale sikringsordninger. Herved sikres at subsidiaritetsprincippet fortsat tilgodeses.

Foreningen tager forbehold for eventuelle økonomiske konsekvenser for det regionale niveau som følge af forslagets vedtagelse og gennemførelse.

AC finder det positivt, at forordningen bevirker, at arbejdstagere, der tager arbejde i andre lande, sikres en bedre service i form af, at det er de kompetente myndigheder og ikke borgeren/arbejdstageren, der skal belastes i forhold til forskellige administrative procedurer.

De Samvirkende Invalideorganisationer finder det som udgangspunkt positivt, at formålet med forslaget er at forbedre de nuværende procedurer og servicen for borgerne. Imidlertid har DSI vanskeligt ved at vurdere forslagets konsekvenser for de handicapkompenserende ydelser, som for mange mennesker med handicap er en nødvendig forudsætning for, at de kan tage ophold i andre lande, også for at arbejde.

Konkret ønsker DSI at vide, hvorvidt udlandsbekendtgørelsen (bekendtgørelse om betingelser for i særlige tilfælde at få hjælp efter lov om social service under midlertidigt ophold i udlandet, nr. 113 af 20. februar 2004) er i overensstemmelse med denne forordning.

Set i lyset af forordningens formål om at forbedre de nuværende procedurer og servicen for borgerne, er det afgørende for DSI, at det også gælder for mennesker med handicap. Center for Ligebehandling af Handicappede har tidligere dokumenteret, at der er en række problemer især i serviceloven, aktivloven, lov om compensation til handicappede i erhverv samt i lov om specialpædagogisk støtte til videregående uddannelser. Problemerne relaterer sig til blandt andet servicelovens meget stramme fortolkning af domicilbegrebet, idet det forudsættes, at man skal opholde sig her i landet og kun i særlige tilfælde kan få hjælp under midlertidige ophold i udlandet.

Som udlandsbekendtgørelsen er formuleret, vil man ikke have en ubetinget ret til fx at medbringe sin kørestol eller sin bil under ethvert ophold i udlandet, selvom den enkelte er afhængig af disse hjælpemidler.

DSI ønsker derfor opklaret, om de danske kompensationsordninger, der fx vedrører handicappedes tilknytning til arbejdsmarkedet, er defineret af forordning 883/2004.

LO og DA havde ingen bemærkninger til forslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringens foreløbige generelle holdning til forslaget er positiv.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige Medlemsstaters generelle holdning til forslaget forventes at være positiv.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 24. maj 2006 forud for Rådsmøde den 1. juni 2006, hvor forslagens afsnit I om Almindelige bestemmelser og afsnit II om Lovvalg blev behandlet.

16. Forordningsforslag til ændring af forordning 883/04 om koordination af social sikring, Annex XI
- Delvis generel indstilling
 KOM(2006)7

Revideret notat.

1. Resumé

Bilag XI er opført i forordning 883/2004, men selve indholdet er endnu ikke opregnet. Der er lagt op til, at bilag XI skal indeholde en beskrivelse af særlige bestemmelser for anvendelse af det enkelte medlemslands lovgivning, som har betydning for bl.a. tilkendelse af ydelser i det enkelte land ved anvendelsen af forordning 883/2004.

2. Baggrund

I artikel 83 til Europaparlamentets og Rådets forordning 883/2004 af 29. april 2004 er det fastsat, at de særlige bestemmelser for anvendelsen af visse medlemsstaters lovgivning er anført i bilag XI. Når forslag til bilag XI vedtages, vil dette bilag være en del af forordning 883/2004.

3. Hjemmelsgrundlag

Forslaget har hjemmel i artikel 83 i forordning 883/2004 samt i Traktatens artikel 42 og artikel 308.

4. Nærhedsprincippet

Om nærhedsprincippet er i forslaget anført, at subsidiaritetsprincippet finder anvendelse, i det omfang forslaget ikke falder ind under Fællesskabets enekompetence.

Målet om at opregne de særlige bestemmelser i bilag XI kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, hvilket også er nævnt i betragtning nr. 45 til forordning 883/2004.

Regeringen er enig heri.

5. Formål og indhold

Under behandlingen af forslag til modernisering af forordning 1408/71, og dermed vedtagelsen af den nye forordning 883/2004, blev det besluttet, at enkelte af de tekniske bilagsoptegnelser til forordning 883/2004 skulle fastlægges senest på det tidspunkt, hvor forordning 883/2004 finder anvendelse. En af disse tekniske bilagsoptegnelser er bilag XI til 883/2004. Formelt er bilag XI opført i forordning 883/2004, men indholdet mangler. Det er dette indhold – beskrivelsen af de særlige bestemmelser i de enkelte medlemslandes nationale lovgivning – som skal anføres og indsættes i bilag XI. **Danmark har forslag til 5 optegnelser i bilag XI. Heraf har tre optegnelser relation til pensionsafsnittet, og behandles sammen med dette. I medfør af disse optegnelser tages der for ikke-erhvervsaktive hensyn til optjening af dansk social pension, således at ikke-erhvervsaktive ikke kan sammenlægges med optjeningsperioder tilbagelagt i andre stater med henblik på at opfylde 3-årskravet i den danske pensionslov. Desuden kan enken/enkemanden til en afdød grænsarbejder ved opgørelse af retten til dansk pension medregne den afdøde ægtefælles optjeningsperioder fra beskæftigelsestiden i Danmark, hvis den efterlevende ægtefælle havde bopæl i en anden medlemsstat under optjeningsperioden. Det forudsættes, at den efterlevende ikke samtidig har haft selvstændige optjeningsperioder. Bestemmelsen omfatter også enker/enkemænd til**

afdøde, som havde beskæftigelse i Danmark før 1. januar 1984. Endelig indebærer optegnelserne, at en person, der modtager dansk socialpension og som samtidig modtager enkepension fra et andet medlemsland, får beregnet sin danske pension, uden at enkepensionen bliver lagt til grund som indtægt ved denne beregning.

6. Europa-Parlamentets udtalelse

Europa-Parlamentets holdning foreligger endnu ikke.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Dansk lovgivning berøres ikke af forslag til bilag XI, idet det netop er anvendelsen af dansk lovgivning, der beskrives i den danske bilagsoptegnelse til bilag XI.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Forslaget skønnes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne mv.

9. Høring

Forslaget har været drøftet på et møde i Specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold den 17. maj 2006.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringens foreløbige generelle holdning til forslaget er positiv.

11. Forhandlingssituationen

De øvrige medlemslande har en positiv holdning til forslaget.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget til bilag XI har tidligere være forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 24. maj 2006 forud for Rådsmødet den 1. juni 2006. Formålet med bilagsoptegnelser er beskrevet i samlenotatet, der er tilgået udvalget forud for Rådsmødet (Social, Sundhed, Beskæftigelse og Forbrugerbeskyttelse) den 1.- 2. december 2003 i forbindelse med behandling af forslag til reform af forordning 1408/71.